

POSTANOWIENIE

25 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 25 listopada 2025 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku J.K.
z udziałem Z.M. i E.M.
o rozgraniczenie nieruchomości,
na skutek skargi kasacyjnej J.K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Siedlcach z 16 listopada 2023 r.,
V Ca 917/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od J.K. łącznie na rzecz Z.M. i E.M. 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł kosztów postępowania kasacyjnego.**

(G.G.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 2 stycznia 2020 r., I Ns 107/15, Sąd Rejonowy w Łukowie rozgraniczył nieruchomość wnioskodawcy z nieruchomością uczestników.

Postanowieniem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Okręgowy w Siedlcach po raz drugi rozpoznał apelację wnioskodawcy, po uchyleniu postanowieniem Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2021 r., IV CZ 18/21, postanowienia Sądu Okręgowego w Siedlcach z 30 grudnia 2020 r., V Ca 141/20, uchylającego postanowienie Sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania

Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił postanowienie Sądu Rejonowego przez zmianę przebiegu granicy, a w pozostałej części oddalił apelację.

Sąd ten ustalił, że co do obydwu nieruchomości wydano decyzje stwierdzające ich nabycie z mocy prawa z dniem 4 listopada 1971 r., odpowiednio przez poprzedników prawnych wnioskodawcy oraz poprzedników prawnych uczestników. Przy tym nieruchomości te były w posiadaniu owych poprzedników prawnych na skutek nieformalnych działów spadku lub darowizn w ramach rodziny. Pierwsze ogrodzenie z żerdzi między nieruchomościami zostało wzniesione po roku 1964, a przed 4 listopada 1971 r. W latach 90-tych XX w. wnioskodawca zastąpił pozostałości ogrodzenia z żerdzi drewnianym płotem, bez zmiany przebiegu ogrodzenia. Co najmniej od wybudowania ogrodzenia z żerdzi do okresu bezpośrednio przed wszczęciem postępowania rozgraniczeniowego w 2014 roku granica wyznaczona przez ogrodzenie z żerdzi, a następnie drewniany płot, była niesporna.

Ogrodzenie z żerdzi rozdzielało tylko siedliskowe części nieruchomości. Przy tym siedliska były powiększane, kosztem części rolniczych, przez budowę kolejnych budynków gospodarczych: obory wnioskodawcy i przybudówki stodoły uczestników. Usytuowanie tych budynków spowodowało naturalne włączenie niewielkiego pasa gruntu do siedliska wnioskodawcy, który nabył ten pas przez zasiedzenie.

Sąd drugiej instancji uznał, że stan posiadania na 4 listopada 1971 r. wyznacza granicę prawną nieruchomości i nieistotna jest granica wynikająca z ewidencji gruntów. Granica ewidencyjna jest przesunięta względem obecnego płotu w kierunku nieruchomości uczestników. Wnioskodawca twierdzi, że granicą prawną jest granica ewidencyjna, na tej granicy stało ogrodzenie z żerdzi, a wnioskodawca stawiając drewniany płot świadomie cofnął go w głąb swojej nieruchomości, ponieważ miało być to ogrodzenie tymczasowe, zapobiegające przechodzeniu zwierząt. Sąd odwoławczy uznał twierdzenia wnioskodawcy za niewiarygodne, w szczególności co do cofnięcia płotu względem wcześniejszego ogrodzenia z żerdzi. Jakość płotu nie wskazuje na ogrodzenie tymczasowe, płot w chwili wydania wyroku miał już ponad 25 lat.

Wnioskodawca wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność, ponieważ granica została ustalona w istocie według ostatniego spokojnego stanu posiadania (mimo wskazania innego kryterium w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia), którego w istocie nie było.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej musi być powiązany z przynajmniej jednym zarzutem kasacyjnym, gdyż w przeciwnym przypadku mogłoby nastąpić przyjęcie skargi do rozpoznania, chociaż żaden z zarzutów nie jest zasadny (tj. gdy orzeczenie sądu drugiej instancji jest wadliwe w świetle wniosku o przyjęcie skargi, lecz zarzuty kasacyjne dotyczą innych zagadnień i nie są zasadne). Skarżący nie powiązał wprost wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z zarzutami kasacyjnymi, lecz z uzasadnienia wniosku wynika nawiązanie do zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 153 k.c., przez nieustalenie granicy zgodnie ze stanem prawnym prawidłowo określonym w ewidencji gruntów i ustalenie granicy zgodnie z ostatnim spokojnym stanem posiadania, który nigdy nie istniał.

Sąd Okręgowy stwierdził, że granica prawna i stan ostatniego spokojnego posiadania pokrywają się, więc Sąd nie mógł naruszyć art. 153 k.c. przez danie pierwszeństwa stanowi posiadania przed granicą prawną. Nawet w przypadku wykazania, że granica prawna pierwotnie odbiegała od granicy wyznaczonej ogrodzeniem z żerdzi, a obecnie płotem posadowionym w jego miejsce, to 4 listopada 1981 r. upłynął termin zasiedzenia zgodnie z przebiegiem ogrodzenia z żerdzi (w przypadku dobrej wiary), a najpóźniej 4 listopada 2001 r. (w przypadku uzyskania posiadania w złej wierze). Zarzut naruszenia art. 153 k.c. jest oczywiście niezasadny, a tym samym nie jest oczywiście uzasadniony wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący wnosi o uznanie za granicę prawną granicy wynikającej z ewidencji gruntów, lecz ani wniosek o przyjęcie skargi ani zarzuty kasacyjne nie podnoszą naruszenia przepisów postępowania, które mogły doprowadzić do tezy – błędnej według skarżącego – o postawieniu obecnego drewnianego płotu dokładnie w miejscu ogrodzenia z żerdzi istniejącego od lat 60-tych XX w.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. oddalił wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. uczestnikom przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(G.G.)

[SOP]